

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **G. O. A.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 2. 2021, č. j. CPR-952-3/ČJ-2021-930310-V244, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 4. 2021, č. j. 17 A 24/2021-26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 5.250 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 30. 11. 2020, č. j. KRPP-131201-13/ČJ-2020-030022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodlo o správním vyhoštění žalobce podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 a písm. b) bodů 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Důvodem byla skutečnost, že žalobce vstoupil na území ČR v rozporu s ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví k ochraně před zavlečením onemocnění COVID-19 způsobeného koronavirem SARS-CoV-2, na území pobýval neoprávněně a nedisponoval žádným dokladem totožnosti.

[2] Na základě odvolání žalobce žalovaná rozhodnutím ze dne 2. 2. 2021, č. j. CPR-952-3/ČJ-2021-930310-V244 (dále jen „napadené rozhodnutí“), změnila prvostupňové rozhodnutí tak, že vypustila odkaz na § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců a zkrátila dobu, po níž nelze umožnit žalobci vstup na území států EU, z jednoho roku na deset měsíců. Ve zbytku rozhodnutí potvrdila.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalované Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. K námitce existence překážek vycestování uvedl, že správní orgán I. stupně si vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky k otázce, zda je vycestování žalobce možné. S tímto stanoviskem se žalobce seznámil a proti jeho obsahu nic nenamítal. Proti prvostupňovému rozhodnutí pak podal prostřednictvím advokáta blanketní (neodůvodněné) odvolání, které ani na výzvu nedoplnil. Žalovaná tedy přezkoumala toliko soulad prvostupňového rozhodnutí (a řízení, které předcházelo jeho vydání) s právními předpisy. Vzhledem k tomu, že žalobce závazné stanovisko nikterak nezpochybil, neměla žalovaná důvod pochybovat o jeho správnosti. Závazné stanovisko přitom *prima facie* vyvrací, že by návrat žalobce do Iráku byl v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a sám žalobce při výsledku žádné nebezpečí, které by mu v zemi původu hrozilo, nepopsal. Námitky žalobce proti závaznému stanovisku označil soud za fakticky opožděné, neboť nic nevypovídají o vadách řízení před žalovanou. Vada správního řízení nemůže vzniknout tím, že žalobce až v soudním řízení začne zpochybňovat správnost zjištění skutkového stavu.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] V žalobě proti napadenému rozhodnutí namítal nesprávné posouzení existence překážek vycestování, neboť žalovaná vycházela z nedostatečného závazného stanoviska. Stěžovatel nesouhlasí s hodnocením krajského soudu, který žádné pochybení na straně žalované neshledal a uvedenou námitku považoval v zásadě za opožděnou. Trvá na tom, že žalovaná nedostatečně zkoumala proveditelnost správního vyhoštění. Existenci případných překážek je přitom (s ohledem na zásadu *non-refoulement*) nezbytné posuzovat i v případě, že na ni účastník řízení upozorní až v řízení před soudem. Proto bylo povinností krajského soudu věcně vypořádat žalobní námitky týkající se vadnosti obsahu závazného stanoviska.

[6] Stěžovatel tedy navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze ve stručnosti odkázal na obsah správního spisu s tím, že napadené rozhodnutí považuje za zcela zákonné a věcně správné.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. došlo s účinností od 1. 4. 2021 k rozšíření institutu nepřijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ve znění citované novely „*jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*“ Z přechodných ustanovení vyplývá, že novelizované znění § 104a odst. 1 s. ř. s. se uplatní teprve na rozhodnutí krajských soudů, která byla přijata po účinnosti novely (čl. II zákona č. 77/2021 Sb.).

[9] V nyní posuzované věci krajský soud rozhodl dne 23. 4. 2021 (tzn. po účinnosti novely s. ř. s.), přičemž se jedná o věc, v níž rozhodoval specializovaný samosoudce. Nejvyšší správní soud se proto zabýval otázkou, zda kasační stížnost stěžovatele splňuje kritéria přijatelnosti. Výkladem těchto kritérií se již tento soud v minulosti podrobně zabýval, a to v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. V něm interpretoval

neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] V nynější věci stěžovatel žádné důvody přijatelnosti neuvedl a ani Nejvyšší správní soud přesah jeho vlastních zájmů neshledal.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl v zásadě pouze tolik, že krajský soud se byl povinen zabývat námitkou nedostatečnosti závazného stanoviska k možnosti vycestování, byť v odvolacím řízení proti obsahu stanoviska nic nenamítal (odvolání bylo blanketní). Otázkou, zda je žalobce oprávněn uvádět v žalobě i důvody, které neuplatnil již v odvolacím řízení, se podrobně zabýval rozšířený senát v usnesení ze dne 26. 8. 2008, č. j. 7 Afs 54/2007-62, č. 1742/2009 Sb. NSS. V něm dovedl, že takovému postupu obecně nic nebrání, avšak zdůraznil, že žalobní námitky procesní povahy, jejichž uplatnění je limitováno ustanoveními o koncentraci správního řízení, je třeba dostatečně rozlišit od námitek hmotněprávních, které nijak omezovat nelze. „*Stěžovatel tak zajisté nemůže účinně zpochybňovat zákonnost postupu žalovaného správního orgánu a vytýkat mu jako procesní vadu, že se nevypořádal se skutečnostmi či právními námitkami, které ve správním řízení neuvedl nebo které uplatnil opožděně, může však bez omezení namítat nesprávné právní posouzení věci, k němuž žalovaný svým postupem dospěl.*“

[12] V rozsudku ze dne 18. 6. 2015, č. j. 7 As 93/2015 - 36, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „*[j]akkoliv ve správním soudnictví platí princip plné jurisdikce, není jeho cílem nahrazovat řízení před správním orgánem, neboť soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako odvolací řízení v plné apelaci. V takovém případě by byla totiž popřena koncepce správního soudnictví založená na přezkumu zákonnosti pravomocných správních rozhodnutí. Základním smyslem a účelem soudního přezkumu správních rozhodnutí je poskytnutí ochrany v případech, kdy osoby, jež tvrdí, že byly na svých právech dotčeny, se svých práv nedomohly před správním orgánem, ač se o to aktivně pokusily. K tomu srv. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 39, či ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014 - 43.*“

[13] Použitelnost uvedených závěrů pro řízení o správním vyhoštění Nejvyšší správní soud potvrdil v rozsudcích ze dne 7. 5. 2014, č. j. 1 Azs 45/2014 - 41, či ze dne 9. 7. 2015, č. j. 7 Azs 103/2015 – 35.

[14] Postup krajského soudu v posuzované věci je zcela v souladu s citovanou ustálenou judikaturou. Nejvyšší správní soud připouští, že s ohledem na zásadu *non-refoulement* a potenciální porušení čl. 3 Úmluvy si lze představit prolomení shora uvedených pravidel (srov. například rozsudky ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 – 76, ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 - 131, či ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012 – 65), v posuzované věci takový postup však nebyl namístě. Jak totiž uvedl i krajský soud, tvrzení stěžovatele ohledně nebezpečí hrozícího v zemi původu byla zcela povšechná, neboť poukazoval především na všeobecné poměry v Iráku a ke své situaci uvedl pouze tolik, že odmítá dodržovat islám. Ze správního spisu přitom nic nenasvědčovalo tomu, že by stěžovateli v zemi původu hrozilo mučení, či nelidské nebo ponižující zacházení, anebo trest ve smyslu čl. 3 Úmluvy (srov. rozsudek ze dne 12. 2. 2021, č. j. 2 Azs 43/2020-27).

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud neshledal existenci důvodů přijatelnosti kasační stížnosti, protože nepřikročil k podrobnému věcnému přezkumu kasačních námitek stěžovatele a kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec její úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud jí proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[17] Stěžovateli byl v řízení před krajským soudem ustanoven zástupce z řad advokátů, a to Mgr. Ladislav Bárta, advokát se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, který jej i nadále zastupuje v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 s. ř. s. *in fine*). Ustanovenému zástupci náleží za úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti odměna ve výši 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a dále 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Dále náleží zástupci mimosmluvní odměna za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve výši 1.550 Kč, neboť uvedený úkon právní služby je svou povahou a účelem nejbližší návrhu na předběžné opatření, k němuž došlo po zahájení řízení [viz § 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu]. I za tento úkon pak zástupci náleží částka ve výši 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů. Celková výše odměny tedy činí 5.250 Kč. Jelikož ustanovený zástupce nedoložil, že by byl plátcem daně z přidané hodnoty, je tato částka konečná.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu